



אגף תכנים, תוכניות,  
הכשרה והשתלמויות



משרד החינוך  
Ministry of Education  
وزارة المعارف



## בטיחות בדרכים- מה אתם יודעים?

מעורבות חברתית היא ערך מרכזי ומשמעותי בחברה, והיא כרוכה בסולידריות חברתית, בכבוד ובערבות הדדיים. ערכים אלו, שבטווח הארוך תורמים להתפתחות האישית של בני הנוער, באים לידי ביטוי גם בנושא החשוב של בטיחות בדרכים.

הגברת המודעות וההבנה של בני הנוער בנושא זה תפתח בהם אכפתיות כלפי הקהילה ורצון לפעול לשיפור הבטיחות. הפעילות ביחידה זו מעודדת תהליך זה – מאפשרת לתלמידים לפתח עמדות ודעות בנושא, להביע את עצמם ולתרום להטמעת מסרי הבטיחות בקרב עמיתיהם. תלמידים אלו יוכלו להיות שגרירים של תרבות בטיחותית בקרב משפחתם וחבריהם ולשמש דוגמה לאחריות אישית ולערבות חברתית.

היחידה שלפניכם כוללת חידון כיתתי בנושא בטיחות בדרכים ולאחריו מעגל שיח. החידון בנוי משאלות נכון/לא נכון המזמנות דיון משמעותי בכיתה. כל שאלה מלווה בהסבר המאפשר העמקה של הידע בנושא הבטיחות בדרכים. אפשר לחלק את הכיתה לשתי קבוצות ולערוך תחרות ביניהן כך שבכל תור תענה קבוצה אחרת על השאלה בחידון. לחילופין, אפשר לשאול את כלל המליאה, ובכל פעם לתת לתלמיד אחר לענות או לכלל הכיתה להגיע לתשובה משותפת.

הפורמט האינטראקטיבי מעודד מעורבות פעילה של התלמידים, מאתגר את הידע הקיים שלהם ומתקן תפיסות שגויות נפוצות. ההסברים לכל תשובה מאפשרים הזדמנות ללמידה משמעותית, המרחיבה את הבנת התלמידים מעבר לתשובה הפשוטה של "נכון" או "לא נכון".

בסיום החידון, מוצע מעגל שיח כיתתי הכולל התייחסות לאתגרים העומדים בפני בני הנוער המגלים אחריות חברתית בנושא בטיחות בדרכים. כמו כן, הדיון כולל הנעה לפעולה ונקיטת יוזמה כשגרירי בטיחות בדרכים בקהילה.

## שאלון נכון/לא נכון (חידון)

### שאלה 1/10

מותר לחצות כביש כאשר הרמזור להולכי רגל מראה אור אדום, כל עוד לא רואים מכוניות מתקרבות

- נכון
- לא נכון

צודקים! יש לחצות רק כאשר הרמזור להולכי רגל ירוק, גם אם לא נראות מכוניות. זה מבטיח את בטיחותך ומונע הפתעות.

### שאלה 2/10

בטוח לכתוב הודעות בטלפון הנייד בזמן הליכה ברחוב, כל עוד מרימים את הראש מדי פעם

- נכון
- לא נכון

צודקים, כתיבת הודעות בזמן הליכה ברחוב מסוכנת מאוד. זה מסיח את הדעת ומפחית את המודעות לסביבה, מה שעלול לגרום לתאונות עם כלי רכב, מכשולים, או הולכי רגל אחרים.

### שאלה 3/10

חגורת בטיחות מגינה על הנוסעים רק במהירויות גבוהות

- נכון
- לא נכון

צודקים! זה לא נכון! חגורת בטיחות מגינה בכל מהירות, כולל במהירויות נמוכות ואפילו בעת עצירה פתאומית.

### שאלה 4/10

רוכבי אופניים חייבים לחבוש קסדה בכל נסיעה, גם בשכונת מגורים

- נכון
- לא נכון

צודקים! יפה מאד!

### שאלה 5/10

מותר לשלוח הודעות טקסט בזמן נהיגה, כל עוד הרכב עומד ברמזור אדום

- נכון
- לא נכון

בהחלט! אסור להשתמש בטלפון הנייד בכל זמן שהרכב נמצא על הכביש, גם כשהוא עומד. זה מסיח את הדעת ומסוכן.

## שאלה 6/10

כנוסע ברכב, יש לך אחריות להתריע אם הנהג מתנהג באופן מסוכן או עובר על חוקי התנועה

- נכון
- לא נכון

צודקים! גם כנוסע יש לך אחריות. אם אתה מבחין שהנהג נוהג באופן מסוכן (למשל, במהירות מופרזת או תחת השפעת אלכוהול), עליך להביע את דאגתך ולבקש ממנו לנהוג בביטחה או אף לרדת מהרכב אם הדבר אפשרי.

## שאלה 7/10

כאשר רוכבים על אופניים חשמליים, חובה לרכוב בשביל אופניים אם קיים כזה

- נכון
- לא נכון

צודקים! במידה ואין שביל אופניים יש לרכוב על הכביש. בכל מקרה, אסור לרכוב על המדרכה!

## שאלה 8/10

כדאי לחצות את הכביש מיד אחרי שיורדים מהאוטובוס, כאשר האוטובוס עדיין בתחנה

- נכון
- לא נכון

צודקים בהחלט! האוטובוס מסתיר אתכם מנהגים אחרים ומגביל את שדה הראייה שלכם. המתינו עד שהאוטובוס יעזוב, ואז חצו במעבר חצייה או במקום עם ראות טובה.

## שאלה 9/10

הולך רגל שנמצא על המדרכה תמיד בטוח לחלוטין מכלי רכב

- נכון
- לא נכון

צודקים! גם במדרכה יש סיכונים. למשל, רכב יכול לאבד שליטה ולעלות על המדרכה, או נהג לא זהיר יכול לפגוע בהולכי רגל בזמן חניה או יציאה מחנייה. לכן, גם במדרכה צריך להיות ערני ולשים לב לסביבה.

## שאלה 10/10

בתור רוכב אופניים צעיר, מותר לך לרכוב על המדרכה בכל מקרה

- נכון
- לא נכון

יפה! על פי החוק, רוכבי אופניים מעל גיל 12 חייבים לרכוב בכביש או בשביל אופניים מסומן. רכיבה על המדרכה מותרת רק במקרים מיוחדים ורק כשאינן סכנה להולכי הרגל.

## מעגל שיח

- מדוע לדעתכם חלק מבני הנוער מזלזלים בחוקי התנועה ונוטים להתנהגויות מסוכנות כמו נהיגה במהירות גבוהה או שימוש בטלפון בזמן נהיגה? מהן הדרכים להשפיע על עמדות אלה?
- כיצד המסרים התקשורתיים והלחצים החברתיים משפיעים לדעתכם על דפוסי התנהגות בדרכים אצל בני נוער? הציעו דרכים לקידום ערכים של אחריות ושל כבוד הדדי בקרב בני הנוער בתחום הבטיחות בדרכים.
- מהם לדעתכם הגורמים המניעים בני נוער לגלות אחריות בדרכים (בטיחות אישית, אחריות חברתית, תמריצים חיוביים)? כיצד אפשר להגביר מודעות והטמעה של התנהגויות אלה?
- כיצד פיתוח של טכנולוגיות חדשניות ושל שירותים חכמים יכול לתרום להגברת הבטיחות של הולכי רגל, של רוכבי אופניים ושל נהגים צעירים? - הציעו מיזמים שיכולים לסייע בכך.